

Maya Van Wagenen

Ako sa stať
oblíbenou
Denník

NADČASOVÉ RADY
PRE NEOBLÍBENÝCH

Ako sa stat'
oblubenou

Dennik

Ako sa stať oblíbenou

Denník

NADČASOVÉ RADY PRE NEOBLÍBENÝCH

MAYA VAN WAGENEN

Fortuna
Libri

Original title: Maya Van Wagenen: POPULAR A MEMOIR
Copyright © 2014 by Maya Van Wagenen
Copyright © Penguin – Cover Design: Claude Combacau
Introduction copyright © 2014 by Betty Cornell Huston

Slovak edition © Fortuna Libri, Bratislava 2014
Translation © Zuzana Kamenská, 2014

Vydalo vydavateľstvo Fortuna Libri.

www.fortunalibri.sk

Redakčná a jazyková úprava Zuzana Vrábelová
Zodpovedná redaktorka Anna Kališková

Vydavateľ neovplyvňuje a nenesie žiadnu zodpovednosť za autora alebo internetové stránky tretích osôb a ich obsah.
Okrem autorkiných súrodencov sú v knihe mená detí a väčšiny dospelých aj ich fyzický opis zmenené,
aby nedošlo k narušeniu súkromia.

Prvé vydanie

Všetky práva vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovat', ukladať do informačných systémov
ani rozširovať akýmkoľvek spôsobom, či už elektronicky, mechanicky, fotografickou reprodukciou,
alebo inými prostriedkami, bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-8142-332-1

Pre všetkých, ktorí sedeli osamotene na kraji ihriska.

OBSAH

.....

P R E D S L O V

B E T T Y C O R N E L L O V E J 9

Ú V O D 13

(alebo ako sa to celé začalo)

S E P T E M B E R 21

Problémy s postavou

O K T Ó B E R 49

Vlasy

N O V E M B E R 75

Tipy pre modelky

D E C E M B E R 96

Problémy s pleťou & Mejkap

J A N U Á R 119

Oblečenie & Čo si kam obliecť

F E B R U Á R 144

Starostlivosť o telo & Mimo domova

M A R E C 161

Peniaze (Ako si privyrobiť) & V práci

A P R Í L 181

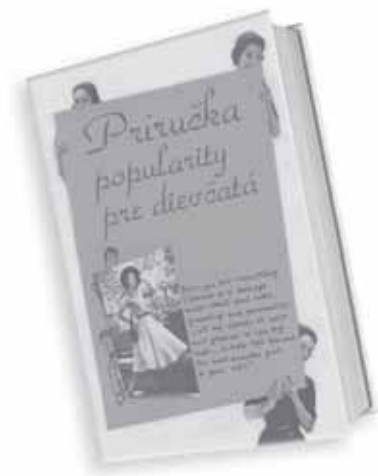
Prístup populárnych: vyzeraj pekne – buď pekná

Si hanblivá? & Osobnosť

M Á J 216

Rande & Buď hostiteľka

D O S L O V 264

Ahoj!

Volám sa Betty Cornellová.

Roku 1951 som napísala Príručku popularity pre dievčatá. Mala som dvadsaťštyri rokov a najhorúcejším hitom boli vtedy capri nohavice. Siahali tesne pod kolená a boli to najkratšie nohavice, aké sa nosili. Plisované sukne mali lemy, ktoré často končili až pri členkoch, a mnohé dievčatá si samy štrikovali svetre s okrúhlymi výstrihmi. To boli najnovšie výkriky módy. Minisukne sme ešte nepoznali, o obťahnutých džínsoch a krátkych tielkach sme ani nechyrovali.

Ak sme chceli zmeniť účes, dali sme si v kaderníctve spraviť trvalú. (V drogériách sa nedali kúpiť škatuľky s farbou na vlasy, lebo vtedy si nikto vlasy nefarbil!) Keď som si chcela vytvárať účes, každý večer som si natočila končeky vlasov na látkové natáčky, ktoré som vypchala papierovými vreckovkami, aby boli hrubšie. Išla som spať a zobudila som sa s dokonalým účesom na páža.

No dnes je všetko inak. Prechádzam sa po meste a vidím vlasy v odtieňoch modrej či ružovej a aj oblečenie odhaľuje viac ako kedysi. Hoci som bola svedkom mnohých módných trendov, ktoré boli rozhodne menej cudné, ako keď som vyrastala, som na tomto svete už dosť dlho na to, aby som vedela, že dôležitou súčasťou módy je posúvať hranice minulosti. Veľa vecí sa zmenilo, zaujímavé však je, že hlavná motivácia, čiže prekonať predchádzajúcu generáciu, ostala rovnaká, presne ako to bolo v časoch, keď som napísala svoju knihu. Utešuje ma vedomie, že hoci už nie som aktívnou súčasťou módného sveta, vidím, že konečný cieľ je rovnaký, aj keď sa výsledné produkty zmenili.

Moje najživšie spomienky po vydaní mojej knihy sa viažu na to, ako mi lichotilo, keď som dostala listy od tínedžeriek, ktoré mi písali, ako veľa sa naučili pri čítaní mojej knihy. Písali mi o svojom oblečení, o účesoch a večierkoch – veľmi rada som čítala ich listy.

Po mnohých rokoch ma prekvapil ďalší list, ktorý som dostala vďaka svojej knihe. Tentoraz bol v podobe e-mailu a ukázalo sa, že je veľmi úprimný a napísaný z hĺbky srdca. Poslala mi ho v apríli 2012 Maya Van Wagenen a napísala mi, že som zmenila jej život! Použila tipy a rady z mojej knihy, aby sa vyrovnala s prekážkami, na ktoré narážala v škole. Napočudovanie sa riadila radami, ktoré som spísala pred niekoľkými desaťročiami, a aplikovala ich do dnešného sveta. Bola som nadšená, že moja kniha obstála v skúške časom a stále dokázala tínedžerkám pomôcť.

Keď som prečítala jej knihu, ktorú sa aj vy práve chystáte čítať, zmocnila sa ma kaskáda pocitov: hrdosť, láska,

zadosťučinenie a šťastné spomienky. Udivuje ma, že Maya dokázala svoj príbeh vyrozprávať s takými znalosťami, s takou vyrovnanosťou a ladsťou. V živote som videla veľa dobrých trendov v starostlivosti o svoje telo a v móde, ktoré prišli a odišli, a vo vzácných prípadoch sa o mnoho rokov neskôr vrátili, aby vyhovelí vkusu novej generácie, nikdy by mi však nenapadlo, že rady, ktoré som písala, by o šesťdesiat rokov mohli mať nejakú váhu v očiach novej mladej spisovateľky.

Svoju kariéru som začala ako modelka a potom som získala veľkú slávu ako spisovateľka. Maya začína svoju kariéru ako spisovateľka, ale už teraz je modelka, lebo predvádza odvahu a sebaistotu, ktorou môže inšpirovať súčasnú aj nasledujúcu generáciu.

Betty Cornellová

Úvod

(alebo ako sa to celé začalo)

TÚTO ČASŤ NEPRESKAKUJTE!
NAOZAJ TÚTO ČASŤ NEPRESKAKUJTE!

.....

„Škola je pazucha života,“ povedala mi raz moja najlepšia kamarátka Kenzie. Amen. Moja škola nie je výnimkou. Keď v prvý deň prejdete cez poškriabané sklenené dvere, začnete prechádzať sériou brutálnych a bolestivých zážitkov. Môže sa vám stať, že futbalista, ktorý sedí vedľa vás na prírodopise, vás nazve imbecilom, že budete stáť len v podprsenke a bombardádoch pred skrinkou v šatni, nebudete ju môcť otvoriť a dievčatá okolo vás sa budú chichotať a ukazovať na vás prstom. Alebo budete plakať na záchodoch, lebo ste netušili, že srdce dokáže tak veľmi bolieť. Jestvuje však vec, ktorá vám môže pomôcť preklúčkovať týmto upoteným a smradľavým podpazuším, a je ňou dôkladné pochopenie toho, ako funguje potravinový reťazec v škole.

REBRÍČEK POPULARITY V MOJEJ ŠKOLE

(od patricijov k plebejcom)

10. Dievčatá z volejbalového družstva
9. Futbalisti
8. Bohatí členovia gangov (vrátane populárnejších dievčat, ktoré sa zvodne obliekajú)
7. Fanúšikovia školskej kapely
6. Fanúšikovia školského spevokolu
5. Umelecky založené gotičky
4. Menej populárne dievčatá, ktoré sa zvodne obliekajú
3. Tehotné tínedžerky (Práve teraz máme dve, jednu siedmačku a jednu ôsmačku.)
2. Fanúšikovia počítačov (Takmer nijakých nemáme.)
1. Knihomoli (Stále čítajú a zbožňujú japonské komiksy.)
0. Ignorovaní (šiestaci)
- 1. Spoločenský vydedenci
- 2. Učitelia
- 3. Zastupujúci učitelia

Do príslušnej kategórie sa zaradíte na základe toho, kde trávite čas a s kým sa bavíte alebo nebavíte. Ja patríam medzi spoločenských vydedencov, do najnižšej kategórie ľudí, ktorých na rozdiel od učiteľov nikto neplatí. V mojej kategórii mi robí spoločnosť blízka priateľka a dôverníčka Kenzie. Väčšinu času je tichá, monotónna a neviditeľná. Aspoň dovtedy, kým si vás nevšímne a nezačne vás loviť niekto z vyšších stupienkov rebríčka.

Ako tí navrchu využívajú spoločenské rozvrstvenie vo svoj prospech?

Existuje množstvo časopiseckých článkov a motivačných kníh o tom, ako sa obliekať, čo vraviť, ako sa správať a s kým sa kamarátiť. Dokonca aj môj otec, dávno predtým, ako som sa narodila, kúpil v antikvariáte knihu na túto tému. Vyblednutá obálka bola stará a potrhaná, ale: „Niečo na nej bolo,“ povedal mi. Prelistoval niekoľko stránok, kým našiel názov *Príručka popularity pre dievčatá* od Betty Cornellovej. Napísala ju roku 1951 a bola plná rád, ako získať to, čo sa zdalo nedosiahnuteľné – lepšie spoločenské postavenie. Oco mi povedal, že už v antikvariáte sa zasmial na niektorých staromódnych radách. Keďže to bol zaujímavý a historický kúsok populárnej kultúry a išlo o môjho otca, okamžite knihu kúpil.

Dlho bola na polici v jeho pracovni (v komore kuriozít) v našom dome v Brownsville v Texase. Padal na ňu prach. Ležala v lepenkovej škatuli medzi helmou z prvej svetovej vojny a vyrezávanou lebkou z nejakého kmeňa v Mexiku.

Čakala na objavenie.

.....

Našťastie kniha nechcela ostať ukrytá. Keď sa moji rodičia rozhodli, že upracú otcovu pracovňu (osobne si myslím, že len celý neporiadok ešte zväčšili), mama otvorila škatuľu a znovuobjavila knihu Betty Cornellovej. Nevedela, čo s ňou má robiť, a tak ju posunula mne, Mayi, prezývanej Opatrovateľka všetkých vecí, ktoré nikto nechce, ale nikto sa ich ani nechce zbaviť.

Príručku popularity pre dievčatá od Betty Cornellovej som považovala len za smiešnu knihu s radami ako: nemaľujte si oči, radšej si na ne naneste vazelínu. Alebo: zväčšené póry si zmenšujte kockami ľadu, prípadne: všetky dievčatá by mali nosiť spodničky.

Napísala ju bývalá modelka, ktorá sľubovala, že s trochou úsilia budú ladná chôdza, elegancia a popularita prístupné pre každého.

Pre každého?

Skoro som sa rozosmiala.

Vtedy moja mama dostala nápad – úžasný, desivý a jedinečný. „Maya, tento rok by si sa mala riadiť týmito radami a písať o tom, čo sa stane.“

Moja prvá odpoveď bola nie. Nedokázala som si predstaviť nič strašnejšie. Odkedy mi (aspoň navonok) záležalo na oblúbenosti? No moja mama mi v ten deň nasadila do hlavy chrobáka. Jej poznámka bola ako vriedok na tvári, ktorý sa začne ako malá bodka, ale potom sa rozrastie a zdá sa, že nikdy nezmizne bez ohľadu na to, koľko ráz ho vytlačíte.

O niekoľko dní neskôr, keď som (znova) listovala v knihe, som narazila na toto:

Situáciu len zhoršíte, ak zaujmete odmietavý postoj, ak pokrčíte plecami a povieťe: „Komu na tom vlastne záleží?“ Lebo v podstate na tom záleží každému. Vám na tom záleží. Vám na tom záleží, lebo ako každý iný na tejto planéte chcete, aby vás mali radi, chcete byť oblúbené,

*chcete byť dievčatami, ktoré si ostatní všímajú.
Chcete mať okolo seba dav kamarátov, chcete
ísť na niekoľko vzrušujúcich schôdzok a chcete
mať aspoň jedného chlapca, ktorý vás považuje
za najúžasnejšie dievča na svete. Ak vravíte,
že nechcete, tak samy sebe klamete. Ostatných
totiž neoklamete.*

Celý vesmír sa postavil do pozoru.

Kniha Betty Cornellovej vyšla pred viac ako šesťdesiatimi rokmi, ale nejakým záhadným spôsobom napriek vzdialenosti v čase a priestore vedela, po čom som tajne a zúfalo túžila. Viac než len to. Slúbila mi, že mi to pomôže dosiahnuť.

Vedela som, že môj život sa navždy zmení.

.....

Pustila som sa do svojho veľkého experimentu. Každý mesiac tohto školského roka budem nasledovať jednu radu Betty Cornellovej, okrem iného o stravovaní, vlasoch, mejkape, chôdzi a prístupe podľa jednotlivých tém v jej knihe – bez ohľadu na to, aká bude tá rada zahanbujúca alebo zložitá. Najprv začnem s najľahšími kapitolami, so zmenami, ktoré si ľudia hneď nevšimnú. Potom sa každý mesiac pustím do niečoho ťažšieho, kým sa od svojej ulity nevzdialim na niekoľko svetelných rokov.

Počas dňa v škole si budem robiť poznámky o reakciách okolia, o myšlienkach a o všetkom ostatnom, čo sa udeje. Keď sa vrátim domov, použijem svoje poznámky, aby som sa rozpa-

mätala na podrobnosti a čo najpresnejšie si ich zapíšem. Bude to neskutočné literárne cvičenie a možno mi to pomôže dosiahnuť môj sen stať sa raz spisovateľkou. Dúfam, že zapisovanie pozitívnych a negatívnych skúseností ma posilní a ukáže mi, že všetko je súčasťou príbehu, ktorý sa začal písať sám. Možno to potom bude menej desivé.

Rozhodne som mala čo robiť. Teda, ak sa mi ešte vôbec dalo pomôcť. Mám stopäťdesiatpäť centimetrov a svetlohnedú pokožku, na ktorej sa pravidelne objavujú vyrážky. Som nemotorná, hrbím sa a som trochu mľandrává. Mám v podstate neexistujúce boky a hrudník skoro taký plochý ako obálka knihy Betty Cornellovej. Nosím okuliare a strojček na zuby. Všetko oblečenie nakupujem vo Walmarte a v sekáčoch. Viac času trávim nad úlohami z matematiky ako pri úprave vlasov.

Obsah		
✓	1. Predslov	3
✓ September	2. Problémy s postavou	6
✓ December	3. Problémy s pletou	15
✓ Október	4. Vlasy	21
✓ December	5. Mejkap	28
✓ November	6. Tipy pre modelky	35
Február	7. Starostlivosť o telo	42
Január	8. Oblečenie	48
	9. Čo si kam obliecť	54
✓	10. Peniaze (Ako si privyrobiť)	59
✓ Marec	11. V práci	68

Moje naškrašané poznámky v knihe Betty Cornellovej

September - Problémy s postavou		
Október - Vlasý		
November - Tipy pre modelky		
December - MeĶap		
Január - Oblečenie		
Február - Starostlivosť o telo		
Marec - V práci		
Apríl - Prístup populárnych		
12. <u>Vyzeraj pekne - buď pekná</u>	71	✓
13. <u>Si hanblivá?</u>	77	✓
Máj 14. <u>Rande</u>	80	✓
15. Ako sa obliecť na spoločenskú udalosť	86	✓
Máj 16. <u>Buď hostiteľka</u>	91	✓
Február 17. <u>Mimo domova</u>	98	✓
18. Pošta v tvojom živote	102	
19. Dobré rady - je lepšie dávať	107	
20. Stolovanie - čo servírovať a ako sa správať	111	✓
Apríl 21. <u>Osobnosť</u>	117	✓
Tínedžerské cvičenia	125	
Tínedžerská tabuľka kalórií	133	
Register	145	

.....

Asi by som mala najprv čo najlepšie vysvetliť pojem *oblúbenosť*. Je to komplikované slovo. Viem, čo to neznamená. Neznamená to sedieť osamote ani byť terčom posmechu. Nie je to hanbiť sa za svoj vzhľad, stále sa chcieť schovávať a priat si zmiznúť. Nie je to, ako sa cítim teraz.

Dúfam, že do konca ôsmeho ročníka budem vedieť, čo znamená byť oblúbená. Nielenže to budem vedieť definovať, ale to aj zažiť.